



AFRONDIGINGEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD BREDĀ, ontvangen hebbende eene missive van den Heer Controleur van 's Rijks belastingen alhier, van den 15. September 1849, N^o. 347, brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat het Kohier der Patenten, over het 4^e kwartaal van den loopenden dienst 1849/50, op den 6. September 1849, door Zijne Exc. den Heer Staatsraad, Gouverneur dezer Provincie is executeur verklaard, en op beden-aan den Ontvanger der Directe Belastingen alhier, ter invordering is uitgereikt.

Breda, den 17. September 1849.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris der Stad,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIS, den 17den September.

Bij een bevelschrift van den President der republiek van den 14den dezer, is de minister voor landbouw en koophandel, de heer *Lanjuinais*, op nieuw belast met de tijdelijke waarneming van het departement van eerediensten en onderwijs, in plaats van den heer *de Falloux*, die door eene ernstige ongesteldheid aangetast is.

— Onder de alhier in omloop zijnde geruchten behoort dat het gouvernement op het besluit om den generaal *Randon* als opperbevelhebber naar Rome te zenden, teruggekomen zou zijn en hetzelfde ingetrokken hebben, volgens sommigen ten gevolge van de door den generaal *Changarnier* tegen die benoeming ingebrachte vertoogen, volgens anderen omdat men zou hebben ingezien dat de heer *Randon* als opperbevelhebber naar Rome te zenden, opgedragen betrekking met vrucht te vervullen. Naar men wilde zou de generaal *Rostolan* thans met het opperbevel belast blijven.

De *Constitutionnel* vermeldt heden dat de legatie-secretaris *Mercier*, gisteren naar Rome vertrokken is met nieuwe instructiën voor den generaal *Rostolan*.

— De teregtzittingen van het hooggerechtshof te Versailles, voor hetwelk de beschuldigten ter zake van den aanslag van 13 Junij jl. moeten te regt staan, zullen den 10den October aanstaande worden geopend. Volgens sommigen zouden de meeste der thans voortvlugtige beschuldigten, zoo als *Ledru-Rollin* en anderen, alsdan vrijwillig voor genoemd hof verschijnen.

— De openbare aandacht is thans vrij sterk gevestigd op de provinciale conciliën die op verschillende punten van Frankrijk te gelijk, en bepaaldelijk te Parijs zullen gehouden worden.

— Volgens de bladen is de ongesteldheid van den heer *Falloux* van een vrij ernstigen aard; de *Constitutionnel* zegt evenwel dat er beterschap is.

— Luizenschrijven uit Tonlon, hebben verscheiden dagbladen gemeld, dat aldaar een esquadre gereed lag om onder hevel van den contre-admiraal *Villiant* zee te kiezen en naar Tanger te stevenen, ten einde van de Marokkaansche Regering voldoening te eischen wegens eenige den Consul van Frankrijk aangedane beleedigingen. Thans zegt het dagblad *le Constitutionnel*, dat de Regering der Republiek de gewenschte voldoening langs diplomatieken weg heeft bekomen, weshalve de expeditie geen voortgang zal hebben, dewijl het doel dat men daarmee beoogde reeds bereikt is. In strijd met dit bericht willen sommigen weten dat de expeditie nogtans voortgang zal hebben, en dat, om voor het verzoeg aan de Pacha's der kust den last te leggen om de Consuls der Republiek te beschermen, eene belangrijke militaire demonstratie in de wateren van Tanger zal plaats grijpen.

— Ter beurze waren heden genoteerd: 3 pCt. 56,20; 5 pCt. 53,65; Nap. renter 87,50, Rom. Leening 77¹/₂.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 17den September.

De beroemde *Alexander von Humboldt* vierde den 14den dezer zijn tachtigsten verjaardag. In het volgend jaar zal hij gedurende eene halve eeuw lid der Akademie van wetenschappen geweest zijn.

— De hoop op beterschap van den grootvorst *Michael*, broeder des Russischen Keizers, is vrijdeld geworden, en die Prins den 9den dezer te Warschau overleden. Hij was den 8sten Februarij 1798 geboren, en huwde den 19den Februarij 1824 *Helena Paulowna*, prinses van Wurtemberg. Zijne oudste dochter, *Maria*, den 9den Maart 1825 geboren, stierf den 19den November 1846; zijne tweede dochter, *Elizabeth*, geboren den 26sten

Mei 1826, huwde den regerende Hertog van Nassau, en stierf den 28sten Januarij 1845; zijne derde dochter, *Catharina*, is den 28sten Augustus 1847 geboren.

Res avonds van den dag op welken de Grootvorst overleed is de Keizer, door Graaf *Orloff* en vorst *Galizijn* vergezeld, van Warschau naar St. Petersburg afgereisd.

— Door den Keizer van Rusland zijn den 29sten en 31sten der vorige maand twee manifesten uitgevaardigd. In het eerste maakt hij den afloop van den zegerijken veldtocht in Hongarije, en het terugtrekken der troepen naar Rusland bekend. In het andere wordt eene ligting van rekruten in onderscheidene gouvernementen des Rijks verordend, waarbij minder nog door den oorlog geleden verliezen, dan die welke de cholera in de gelederen des legers heeft aangerigt, als oorzaak van dit bevel worden opgegeven.

— Men schrijft den 12den dezer uit Presburg, dat dagelijks troepen met belegeringswerktuigen naar Komern gezonden werden, het beleg waarvan met de grootste inspanning zou worden voortgezet. Die vesting is echter alles behalve gemakkelijk in te nemen; zij wordt door den Donau, de Waag en de zoogenaamde Palatinaalschansen gedekt, en door eene wanhopige bezetting van dertigduizend man, met tweehonderd stukken geschut voorzien, verdedigd.

— De Beijersche Regering heeft nu hare toetreding tot het Verbond der drie Koningen stellig geweigerd, maar zou, zoo als het gerucht wil, niet ongenegen zijn zich met een plan van Oostenrijk te vereenigen, volgens hetwelk de leiding der algemeene Bondszaken voorloopig aan eene Commissie zal worden opgedragen, in welke, onder voorzitting van Oostenrijk, de Oostenrijksche en Pruisische Regeringen ieder twee leden benoemen.

NEDERLANDEN.

Breda, den 19den September.

Zaterdag avond 11. werd door onzen stadgenoot *W. van den Heuvel*, Elève van het Conservatoire te Brussel, een Soirée Musicale gegeven in den Schouwburg, geadsisteerd door het Harmonie-Gezelschap *Vlijt en Volharding*, onder de Directie van den heer *P. Weijmer*. Tot bijzonder genoeg strekt het ons te kunnen melden, dat al de stukken met de meeste juistheid werden uitgevoerd, terwijl de vlugheid en vaardigheid, welke den jeugdigen violist aan den dag legde, en de aangename toonen welke hij zijn instrument weet te ontlokken, voorzeker eenmaal een groot kunstenaar in hem doen verwachten. Ook den heer *H. Stevens* mogen wij den welverdienden lof niet onthouden, daar, zoowel bij het accompagneren van den heer *van den Heuvel* als bij het bijzonder door hem voorgedragen stuk op de Piano, zijne vlugheid en muzikale kennis op de ontegenzegglijkste wijze verdienden geprezen te worden. Wat de Harmonie aangaat, het is genoeg bekend tot welke hoogte zij het in de toonkunst heeft gebracht, en de stukken door dit toonkunstig gezelschap uitgevoerd bragten niet weinig bij, om den avond allergeenoglijkst te doen doorbrengen.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Zaterdag hebben de beraadslagingen plaats gehad, eerst over het wets-ontwerp tot inwisseling van zilveren speciën en daarna over dat tot ontneming der heidanigheid van standpenningen aan gouden speciën. Die beide wets-ontwerpen zijn achtereenvolgens aangenomen, het eerste met 29 tegen eene stem, die van den heer *Taats van Amerongen*, en het tweede met 28 tegen 3 stemmen, die van de heeren: *Hoffman*, *Taats van Amerongen* en *Daraki*.

In eene vereenigde zitting van de beide Kamers der Staten-Generaal is 11. Zaterdag de zitting, die den 13den Februarij jl. geopend werd, namens den Koning, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, met de volgende rede gesloten:

«MINE HEEREN!

«De bepalingen der Grondwet brengen mede, dat uwe tegenwoordige zitting worde gesloten, omdat het tijdperk, voor hare werkzaamheden gegund, zoo zal zijn verstreken, en het tijdstip zeer nabij is, waarop Uwe volgende zitting moet worden geopend.

«Zijne Majesteit onze geëerbiedigde Koning heeft mij daarom den vereerden last opgedragen, om die sluiting van Zijnestwege te bewerkstelligen.

«Deze zitting kon eerst den 13den Februarij van dit jaar worden geopend. De ruimte van tijd, voor haren duur overblijvende, werd daardoor zeer beperkt. Maar gewigtig waren de gebeurtenissen, die dat korte tijdperk kenmerken.

«De eerste en voornaamste vrucht der wijziging van Nederlandsche Grondwet trad in het leven. De Vertegenwoordiging, door de Natie zelve gekozen, aanvaardde hare gewigtige taak.

«Naauwelijks was eene maand na dat gewenschte tijdstip verlopen, of de algemeen beminde Vorst, die deze Vertegenwoordiging bij haar optreden uit de volheid van zijn hart had begroet en tot hare werkzaamheid ingeleid, werd aan de liefde van zijn dankbaar volk ontscheurd en in het graf ter ruste gelegd.

«Zijn geliefde Zoon en grondwettige Opvolger aanvaardde zijne regering, steunende op- en sterk door de verknochtheid van ditzelfde volk aan Zijn Stamhuis, en werd door U als Koning gehuldigd.

«De werkzaamheden der Kamers, door die bedroevende en verblijdende gebeurtenissen eene wijle afgebroken, werden, zoo als zij waren opgenomen, met ijver hervat en voortgezet, en deze korte zitting heeft opgeleverd wat de aard der zaken en de omstandigheden toelieten, en redelijkerwijze kon worden verwacht en verlangd.

«Aan het voorschrift van het 5de der additionele artikelen der Grondwet is voldaan. Het voorstel der wet regerende het kiesrecht en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer en de voorstellen van de provinciale en gemeente-wetten zijn in deze zitting voorgedragen, onderzocht en beoordeeld.

«Er is meer gedaan. Ook andere in datzelfde 5de artikel verlangde wetsontwerpen zijn der Vertegenwoordiging aangeboden, en meerdere wetten van verschillenden aard en belang zijn door haar aangenomen.

«Het voltoojen van eenige dezer belangrijke werkzaamheden in deze zitting wordt door het naderen van den dag, voor de opening der volgende bepaald, verhinderd. De zorg voor die onderwerpen zal tot de taak van die volgende zitting behooren; terwijl ieder uwer, uit de tegenwoordige, het bewustzijn mag wegdragen, binnen dezen korten tijd, zooveel hij vermogt, te hebben medegewerkt ter bevordering van het waarachtige heil des Vaderlands.

«De Koning, Mijne Heeren, hoopt binnen zeer weinig tijds in uw midden te verschijnen, om eenen nieuwen tijdkring voor uwe werkzaamheden te openen en uwe medewerking in te roepen, om, in gemeen overleg met Zijne Majesteit, de Grondwet volledig in werking te brengen, en wettelijk te verzekeren, wat het geluk en den voorspoed van Zijn Volk kan vermeerderen.

«In naam des Konings verklaar ik deze zitting der Staten-Generaal te zijn gesloten.»

— Z. M. de Koning heeft Maandag de nieuwe zitting van de Staten-Generaal geopend, vergezeld van HH. KK. HH. de prinsen Hendrik en Frederik der Nederlanden. H. M. de Koningin, benevens HH. KK. HH. de Prinsen van Oranje en Maurits, zonen des Konings, bevonden zich in de vergaderzaal in de hof-loge.

Nadat Z. M. door de daartoe benoemde commissie was binnengeleid, heeft Hoogstdezelve zich op den troon geplaatst en de volgende aanspraak gehouden:

«MIJNE HEEREN!

«Ik verheug Mij in het voorregt, U andermaal om Mij vergaderd te zien, en ditmaal, om van de plaats, door Mijnen onvergetelijken Vader vroeger zoo waardig bekleed, eene nieuwe zitting voor U te openen, waarin gij geroepen wordt, de dierbaarste belangen des Vaderlands met Mij te behartigen, en verdere uitvoering te geven aan de Grondwet, die Wij in Onze vorige te-zamenkomst wederkeerig hebben bezworen.

«Wij mogen Ons verblijden, ter oorzake, dat Onze uit- en inwendige aangelegenheden, sedert het oogenblik, waarop Ik de Regering aanvaardde, niet zijn verminderd, maar veeleer verbeterd, in gunstige gesteldheid.

«Met alle Mogendheden hebben wij vrede en goede verstandhouding. De onrust die elders woelt, dringt onze grenzen niet binnen; en de verdeeldheid, die andere Staten eenigermate van elkander verwijderd, blijft ons vreemd. Wij onderhouden met allen een volledig vriendschappelijk verkeer. De ontwikkelingen, in welke wij vroeger vreesden, ten opzichte van Limburg te zullen, of te kunnen geraken, zijn, door de bescherming der traktaten, gelukkig afgewend; en wij hebben het gegrunde vooruitzicht, dat die regtmatige toestand nimmer andere dan regtmatige bevestiging of oplossing zal verkrijgen.

«De zege op Balie, door de dapperheid onzer Land- en Zeemagt bevochten, heeft ons het verlies van meerdere verdienstelijke strijders, en, dat het meest is te betreuren, het verlies van eenen voortreffelijken bevelhebber gekost; maar, tot dien duren prijs, zijn de eerbiediging van Ons gezag, rust en orde in den Indischen Archipel verzekerd.

«De Marine bewees lofwaardige diensten, ook ten gunste onzer West-indische bezittingen.

«Het Leger gaf Mij ruime stof tot tevredenheid.

«Mijne beminde Landgenooten genieten gewenschten voorspoed. De oogst was gezegend. De handel herleeft. De fabrieken leverden, ook op de onlangs gehouden Tentoonstelling, uitmuntende proeven van hunne gunstige ontwikkeling. En de markt van onze koloniale voortbrengselen heeft voordelen verschaft, die, gevoegd bij de niet ongunstige ophrengst der belastingen en de reeds tot stand gebrachte aanzienlijke bezuinigingen, veel hebben bijgedragen tot de verbetering van den stand van 's Lands geldmiddelen. Alleen het gedeeltelijk mislukken van een enkel gewas des velds en de vele slagtoffers eener gevaarlijke ziekte, gaven Ons stof tot bekommring en leed. Beiden schijnen evenwel te verminderen.

«Onder die gunstige omstandigheden zijt Gij, Mijne Heeren! herwaarts gekomen, om Uwe zorgen op nieuw aan 's Lands zaken te besteden. Vele en gewichtige bemoeijingen wachten U, door de Grondwet zelve voorgeschreven, en door de tijdsomstandigheden gevorderd.

«Zij zullen zich niet bepalen tot het onderzoeken en beoordeelen van de wetsontwerpen, die de gewijzigde Grondwet vordert; Gij zult U ook moeten bezig houden met eene nieuwe begroting der uitgaven en inkomsten

van het Rijk; met gewichtige stoffelijke belangen der Natie, en niet het minst met het overwegen van zoodanige verordeningen, als naar de tegenwoordige ontwikkeling der handelsstaatkunde van Europa, ter bevordering van scheepvaart en handel, en tot herstel of verbetering van belangrijke bronnen van volkswelvaart, of, mag het zijn, tot het openen van nieuwe, raadzaam zullen worden gekeurd.

«Daarin wensch Ik U wel beraden, standvastig voort te gaan. Daartoe roep Ik uwe bezadigde, eendragtige belangstellende medewerking in.

«Van de schreden, door Ons in gemeen overleg, op dien weg te doen, hangen in deze gewichtige oogenblikken, voor jaren tijds, het geluk en de voorspoed van dit achtingswaardig Volk, welks welzijn Wij moeten bevorderen, ten eenemale af.

«Het Vaderland plukke van Onzen arbeid rijke vruchten!

«De weldadige Opperbestuurder van Ons lot schenke daarop Zijnen zegen.

«Met deze wenschen in het hart, verklaar Ik deze zitting der Staten-Generaal te zijn geopend.»

Na het houden dezer aanspraak werd de Koning door de benoemde Commissie weder uitgeleid, en de vereenigde zitting door den Voorzitter gesloten.

Eene zeer talrijke menigte bevond zich op den weg langs welke de optogt zich naar de zaal der Staten-Generaal begaf en ontving vele blijken van gehechtheid.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal heeft gisteren hare werkzaamheden weder aangevangen. Nadat voorlezing was gedaan van een Koninklijk besluit van den 12den September, waarbij de heer L. G. A. graaf van Limburg Stirum benoemd is tot voorzitter der Kamer gedurende de zitting van 1849—1850, heeft deze met de navolgende aanspraak het voorzitterschap aanvaard:

«MIJNE HEEREN!

«Door 's Konings vertrouwen vereerd, valt mij op nieuw de onderscheiding te beurt; geroepen te worden tot het voorzitterschap dezer Vergadering.

«Voor de eerste maal plaats nemende op dit gestoelte, gevoelde, ik bij het levendig besef van het gewigt dezer hoogst vereerende betrekking, de behoefte aan uwe toegevendheid, medewerking en ondersteuning.

«Gij, Mijne Heeren, verleendet ze mij in ruime mate: daaraan dank ik het mede, indien ik eenigzins mogt slagen in hetgeen van mij kon worden verwacht, en daarop steun ik op nieuw, nu dezelfde taak andermaal mij is opgedragen. Uwe welwillendheid roep ik nu weder in, en vlei mij, terugziende op het verledene, er op te kunnen rekenen.

«Het tijdvak der onlangs geslotene zitting was rijk aan gewichtige gebeurtenissen; zij liggen nog versch in het geheugen die droevige dagen, maar ook die plegtige oogenblikken die een verblijdend verschieft in de toekomst openen.

«Merkwaardig voor het vaderland kan de tijdkring worden, welken wij thans intreden, indien de ontwikkeling der bepalingen onzer Grondwet gedurende denzelve tot stand wordt gebragt.

«Daardoor kan het welzijn van het Volk dat wij vertegenwoordigen worden bevorderd, hechtheid aan het Staatsgebouw worden gegeven, en de Troon zoo mogelijk nog sterker bevestigd, waarop thans gezeten is de doorluchtige Opvolger van Hem, onder wiens regering die Grondwet zoo belangrijk is gewijzigd.

«Met den wensch, dat de Voorzienigheid onze pogingen tot het welzijn van Vaderland en Vorst moge zegenen, aanvaard ik op nieuw het voorzitterschap van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.»

Daarna heeft de trekking der afdelingen plaats gehad en heeft de Voorzitter de leden verzocht om zich na afloop der zitting onmiddellijk in hunne respectieve afdelingen te vereenigen, ter verkiezing van derzelve voorzitters en onder-voorzitters, alsmede van leden voor de commissie tot het opmaken van een adres van antwoord op de troonrede.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, welke, volgens art. 4 van het Reglement van Orde, gehouden is onder het voorzitterschap van het oudste lid in jaren, den heer mr. S. H. Anemaet, heeft de Vergadering zich bezig gehouden met het opmaken eener aan den Koning aan te bieden nominatie van drie kandidaten voor het voorzitterschap der Kamer gedurende de thans aangevangen zitting.

Tot de verkiezingen van den eersten kandidaat hebben twee stemmingen plaats; bij de eerste verkrijgt de heer van Goltstein 24 stemmen, de heer Thorbecke 26, de overige zijn verloren; bij de tweede stemming, de heer van Goltstein 31, de heer Thorbecke 29; eerstgenoemde alsnu de volstrekte meerderheid hebbende, wordt tot eersten kandidaat verklaard.

Voor den tweeden kandidaat heeft eene stemming plaats, waarbij de heer Thorbecke 34 stemmen op zich vereenigt en alzoo tot tweeden kandidaat wordt geproclameerd; bij deze stemming had de heer Donker-Curtius 6, Verweij-Mejan 6, Nedermeijer van Rosenthal 10, de Man 3 stemmen, enz. stemming hadden onder anderen de heeren Nedermeijer 13; de Man 6, Anemaet 5, Storm 13, Verweij-Mejan 1, Donker-Curtius 8; bij de tweede, de heeren Nedermeijer 12, Donker-Curtius 12, Storm 30; de laatste werd alsnu tot derden kandidaat geproclameerd.

Eene commissie is benoemd om de lijst der kandidaten aan den Koning aan te bieden.

— Maandag is te 's Hage ten hove groot diner geweest waaraan deel genomen hebben de ministers, hoofd-officieren, en de leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal.

— Naar men verneemt heeft Z. M. pensioen verleend aan den generaal-majoor der genie J. C. van de Polder en aan den kolonel in de tweede fortificatie-directie van Witsenburg.

— Naar aanleiding van nadere informatie, is het berigt, dat te Har-

derwijk eene *volontaires-school* zou worden opgericht enz., niet geheel juist. Men verzekert namelijk, dat er niet bepaald eene school en wel in die stad zal worden gevestigd; doch dat alle jongelingen van een onbesproken gedrag, van 16 tot 26 jaren, op de vroeger medegedeelde wijze, bij elk regiment in de gelegenheid zullen worden gesteld, om als onderofficieren voor de Oostindiën te worden opgeleid, ten einde alsdan in vier jaren tijds tot officieren in de Indiën te worden verheven. Men verwacht, dat, eerlang van Regeringswege, namens deze zaak eenige mededeelingen in het openbaar zullen worden gedaan.

— Uit 's Hage meldt men, dat Z. M. zich aanstaanden Vrijdag naar het Loo begeeft; dat H. M. de Koningin den 27sten dezer maand naar Stuttgart vertrekt; dat Z. K. H. Prins Hendrik de residentie verlaten heeft ten einde een bezoek te brengen aan H. M. de Koningin-Weduwe, die sedert een paar dagen ongesteld is; dat verder H. K. H. Mevrouw de Prinses Frederik der Nederlanden met hare beide Dochters aanstaanden Donderdag naar Berlijn vertrekt, om aldaar eenigen tijd door te brengen; eindelijk wordt tegengesproken het door sommige bladen gegeven bericht, dat H. M. de Koningin zich in gezegenden staat zou bevinden.

— De hoofd-commissie tot oprichting van een standbeeld voor Z. M. Koning Willem II, looft f 250 uit voor de meest voldoende schets van dat beeld, in te zenden vóór 15 November aanstaande; het standbeeld zal hoog zijn 3.50 el, en staan op een voetstuk van 3.50 à 4 el hoogte, aan twee zijden voorzien met voorstellingen in bas-relief van Zr. Ms. wapenfeiten te Quatrebras en Boutersem.

— Naar wij vernemen hebben bij de jongste reorganisatie van het wapen der artillerie de volgende veranderingen plaats gegrepen:

Het regiment rijdende art. zal, zoowel op voet van vrede als op voet van oorlog, bestaan uit den staf en vier kompagnien, elk voor zes vuurmonden, en eene depôt-kompagnie, tevens bestemd voor het artillerie-voerwezen.

De zes kompagnien veld-artillerie zullen, even als bij de rijdende artillerie, tot de bediening van zes vuurmonden worden ingerigt. — Op oorlogsvoet zullen zij weder tot acht vuurmonden worden uitgebreid; terwijl de komp. voor het Limb. Bonds-contingent tot de bediening van acht vuurmonden ingerigt zal blijven. — De overkomplete officieren, onder-officieren, korporals en verdere manschappen der rijdende- en veld-artillerie, zullen daarbij à la suite worden gevoerd, tot dat er op eene andere wijze over hen zal kunnen worden beschikt.

De thans bestaande twee kompagnien artillerie-transportrein worden opgeheven; de officieren bij dezelve zullen, voor zoo verre zij niet in de termen verkeeren om tot pensioen in aanmerking te worden gebracht, in het genot worden gesteld van $\frac{3}{4}$ van hun traktement, met bepaling dat zij in het korps artillerie zullen kunnen invallen, op hunne ancienniteit, te rekenen van hunne benoeming tot 2den Luitenant, en na alvorens te hebben voldaan aan de vereischten van het ligter examen bij de artillerie voor officieren ingesteld.

De onder-officieren, korporals en verdere manschappen van de opgeheven kompagnien artillerie-transportrein, zullen bij de depôt-kompagnie van het reg. rijdende art. worden ingedeeld, en voor zooveel zij overkompleet zijn, daarbij à la suite worden gevoerd tot tijd, en wijle over hen zal worden beschikt.

— Ten gevolge van de reorganisatie der kavallerie zal eerstdaags eene garnizoensverwisseling plaats hebben. Het derde regiment dragonders zal te 's Hage in garnizoen komen; de te Tilburg garnizoen houdende twee eskadrons van het eerste regiment lansiers zullen den 30sten van daar vertrekken en vervangen worden door de Limburgsche jagers te paard, thans te 's Hage in garnizoen; het eskadron dragonders te Utrecht in garnizoen zal naar Amsterdam vertrekken.

— De Maatschappij en vooral de provincie Noord-Brabant, heeft een groot verlies geleden, door het afsterven van den heer A. de Geus, in leven Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat te 's Bosch, en vroeger als Ingenieur een reeks van jaren te dezer stede woonachtig; een man die van wege zijne kunde, onvermoeide werkzaamheid en beminnelijke hoedanigheden, met reden algemeen geacht werd. De Waterstaat onzes vaderlands, inzonderheid die van deze provincie, heeft een aantal nuttige geschriften aan zijne onafgebroken wijzen onderzoek te danken; een der laatste werken van zijn voor velen zoo nuttig leven, is geweest een rapport aan het gouvernement over het Uitwateringskanaal van 's Bosch, welke arbeid hoogelijk geroemd wordt. Te regt zegt een onzer bladen, dat de nagedachtenis van den heer de Geus in Noord-Brabant steeds in eere zal blijven.

— In de laatstleden Vrijdag gehouden vergadering der aandeelhouders van de Rijn Spoorwegmaatschappij, te Amsterdam, is op voorstel der Commissie, belast met het onderzoek van de balans over het boekjaar 1848—1849, die balans goed te keuren. De Commissie heeft wel opgemerkt, dat, door de wijze van boekhouding, de kapitaal rekening te veel en de rekening van de dienst der explatatie te weinig was belast, en dat enkele posten voor de toekomst voor bezuiniging vatbaar waren, maar zij heeft begrepen, dat dit niet van zoodanigen invloed op het resultaat kon zijn, dat uit dien hoofde de balans zou behooren te worden afgekeurd. De vergadering is verdaagd tot den 5den October, als wanneer de benoemde Commissie tot het onderzoek der wijziging, welke de statuten zouden behooren te ondergaan, verslag zal uitbrengen. Bij vacature is de heer mr. B. Donker Curtius tot commissaris benoemd.

— Laatstleden Dingsdag is te Purmerende, door het dijkbestuur van Beunster, aanbesteed, het maken van eenen straatweg door die Meer, van Purmerende af tot de gemeente Avenhorn en de Rijk, en is dit voor een groot gedeelte dezer provincie zoo belangrijke werk aangenomen door den heer de Bakker, aannemer te Avenhorn, voor de som van f 404,300.

— Uit Arnhem wordt geschreven, dat de vrees voor de aardappelziekte

in die streken zoo goed als verdwenen is, daar zij zich bijna uitsluitend tot het loof heeft bepaald en de aardappel zelve in den besten staat is gebleven. Men heeft dit jaar eene buitengewoon groote hoeveelheid gepoot en mag zich met eenen overvloedigen oogst verblijden; zoodat tevens de vrees voor duurte van dit voorname levensmiddel geweken is.

— Uit het opgemaakt twaalfstal predikanten te Middelburg, heeft de brede kerkeraad II. Vrijdag een drietal geformeerd, bestaande uit de heeren Ten Kate, van den Ham en Niermeijer, predikanten te Almkerk, Harderwijk en 's Heere Arendskerke.

— Zaterdag II. is te Rotterdam, in het *Hôtel des Pays-Bas*, de algemeene vergadering der Hollandsche Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen gehouden. De algemeene voorzitter, Mr. W. S. van Reesma, opende de vergadering met het houden eener redevoering over de dicht- en letterkundige vereenigingen in Nederland, in welker inleiding hij kort, maar treffend, het verlies herdacht, dat de rechtswetenschap en letterkunde in ons Vaderland, door den dood zijns onvergetelijken vaders, hadden ondergaan; die in het voorgaande jaar, juist op den dag der algemeene vergadering van de Maatschappij, was overleden. De hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven bedankte den spreker voor zijne voortreffelijke rede en verzocht hem, namens de maatschappij, haar wel in de werken der maatschappij te willen doen afdrukken; hetwelk hij toezeide. Vervolgens gaf de algemeene secretaris verslag van de lotgevallen der Maatschappij. Nadat dit verslag was aangehoord, ging men over tot de keuze der stoffen voor een drietal prijsvragen, voor het volgende jaar uit te schrijven. Uit het vak der wijsbegeerte werd gekozen: *In hoeverre heeft de materialistische wereldbeschouwing, die zich in onzen tijd, en vooral in Frankrijk, als de hoogste wijsbegeerte wil doen gelden, medegewerkt tot de vorming, ontwikkeling en verbreiding van de communistische en socialistische denkbeelden?* Uit het vak der taalkunde: *In hoeverre kan de studie van het Vlaamsch bevorderlijk zijn aan de verrijking onzer taal?* — Voor eene proeve van poëzij: *Studentenlust en studentensmart.* — De voorzitter herinnerde voorts aan de in 1848 uitgeschreven prijsvragen, waarop vóór of uiterlijk op den 1 Januarij 1850, de antwoorden moeten ingezonden worden. — Tot algemeenen voorzitter voor het volgende jaar werd gekozen Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, te Amsterdam, terwijl werd medegedeeld, dat de algemeene secretaris voor dat jaar, Mr. W. C. Backer, te Amsterdam, zou zijn. De voorzitter deelde ten laatste mede, dat het volgende jaar het 50ste van het bestaan der maatschappij zal zijn, waarvan het jubileum te Amsterdam feestelijk zou worden gevierd.

— Te Noordbroek (Groningen) heeft, in den nacht van den 13 op den 14den, een hevigen brand plaats gehad. Ten $1\frac{1}{2}$ uur ontstaan ten huize van den landbouwer Geert Alders, die, met zijn gezin, daaruit met moeite het leven en slechts eene gedeeltelijke lijfsbedekking redden, daar het gebouw en de geheele inboedel, zoo mede drie varkens, binnen korten tijd in asch lagen, sloeg de brand spoedig tot de belendende behuizing van den koopman Taai over, met het gevolg, dat ook dit gebouw met al de daarin voorhanden zijnde goederen, uitgenomen een klein gedeelte, dat geborgen werd, door het vuur werd verslonden. Eene derde behuizing, van den huisverwer Atzema, heeft mede nog vlam gevat, doch is slechts voor een gedeelte beschadigd.

— Bij onderscheidene vonnissen der Arrondissements-Regtbank te Breda, van 17 September jl., zijn veroordeeld:

Jacobus van Dorst, arbeider, wonende te Wouw, wegens frauduleusen invoer van zeep, tot eene maand gevangenzetting.

Jan Janssens, bouwman, wonende te Strijbeek onder Ginneken, wegens frauduleusen invoer van meel, tot eene maand gevangenzetting.

Waltherus Hendriks, schrijnwerker, wonende te Steenberg, wegens mishandeling, tot gevangenzetting voor den tijd van eene maand, en

Johannes Korémans, arbeider, wonende op de Beek onder 's Prinsenhage, wegens diefstal van eene masten spar, tot gevangenzetting voor den tijd van drie dagen.

— Waaraan het gerucht is toe te schrijven, dat de bakker Teun den, bij zijne leverantie van brood aan het huis van burgemeester en militaire verzekering alhier, zich zou hebben schuldig gemaakt aan het in dat brood bakken van bestanddeelen schadelijk voor de gezondheid, weten wij niet.

Het moge door eenige concurrenten valschelijk zijn uitgestrooid of niet. Wij verklaren, om hulde aan de waarheid te doen, dat gezegde bakker alleen is schuldig bevonden aan het in zijn brood mengen van meerder zemelen dan hetzelfde mogt bevatten, gelijk wij in ons vorig nummer breedvoeriger hebben aangehaald.

Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, aan de heeren H. H. Pots en N. Qahse, beiden te Amsterdam woonachtig, concessie te verleenen tot het oprigten eener *Nederlandsche Californische Maatschappij*, welke zich ten doel stelt, de exportatie van alle soorten van goederen naar de westkust van Amerika. Het oog is hoofdzakelijk gevestigd op *Nederlandsch fabriekst en product*, terwijl eerlang de statuten openbaar zullen worden gemaakt en de gelegenheid tot deelneming opengesteld.

— In de haven van Antwerpen wordt thans een groot schip uitgerust naar Californie; het neemt houten en ijzeren huizen in; werlieden en ambachtslieden gaan mede, om dezelve op te zetten. Bij deze huizen zijn gevoegd huisraad, levensmiddelen en al wat noodig is aan een huishouding, zoodat men binnen weinige uren na de aankomst ter bestemmingsplaats, geheel gemeubileerde huizen kan leveren. Met dergelijke ondernemingen is men ook in naburige landen bezig, maar men zal België niet voorkomen op dat punt, hetwelk weldra een der belangrijkste van den aardbol zijn zal.

— In navolging van hetgene men te Parijs begonnen was, is thans ook in België eene maatschappij voor reizigers opgericht, welke ten doel heeft de

relustigen bij aanneming te doen reizen; men betaalt dan, volgens tarief en in eens af, eene vaste som, om Spa, Londen of Baden te bezoeken, en bekomt alsdan alles wat men op reis noodig heeft. Reeds heeft men troepjes van 20 à 30 reizigers bij aanneming ontmoet, welke door een agent der onderneming worden rondgeleid. Men verwacht dat deze nieuwe soort van speculatie groote uitbreiding zal erlangen.

— Volgens een brief van de Kaap de Goede Hoop, was men er algemeen ontevreden over de handelwijze van de Engelsche regering in het zenden van misdadigers naar Port Natal en andere streken van de Kolonië. Er werden volksvergaderingen gehouden, waarin gestemd waren adressen aan de koningin van Engeland, verzoekende, dat H. M. het besluit van 4 September 1848 mogt intrekken, waarbij de Kaap-Kolonië tot eene bewaarplaats van veroordeelde misdadigers wordt verklaard. Den 4den Julij hebben de inwoners van de Kaapstad zich onderling verbonden, geene der veroordeelden in hunne dienst te nemen en alle gemeenschap af te breken met ieder, die zulks doen mogt. Het dagblad *de Zuid-Afrikaan* van 25 Junij, waarin de Gouvernements-kennisgeving wordt medegedeeld, is met rouwranden omringd; ten blijke van smart, dat de Kaapkolonie daarbij tot eene strafkolonie wordt verpederd.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 17 September.

TARWE tot vorige prijzen met weinig handel; verkocht in Entr.: 130 fl geringe Rijn f 225; in Cons.: 128, 129, 130 fl bonte Poolische f 290; 130 fl Rijn f 298; 129 fl Cubaena f 248.

ROGGE prijshoudend: 128 fl Pruisische f 148; 116 fl Gedroogde f 122; 124, 125, 126 fl N. Inl. f 136, 138, 140.

GERST en HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in één doen; 122 fl N. Ameraf. f 150.

KOOLZAAD: Engelsch 60 P. vl.; Vriesch 87 1/2 P. vl., op 9 Vat, in Sept. en Oct. 64 1/2 P. vl.; Nov. 65 P. vl.

LIJNZAAD één doen: 110, 111 fl Arch. f 240, 245.

RAAPOLIE; op 6/w. f 40 3/4; Vlieg. f 39 3/4; in Mei eerstk. f 40 3/4 à 1/2; Oct. f 39 3/4; Nov. f 39 3/4; Dec. f 39 7/8.

LIJNOLIE: op 6/w. f 30 3/4; Vlieg. f 29 3/4.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 40.

RAAPKOEKEN f 56 à 60. — LIJKOEKEN f 7 à 9.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

VAN DEN 18. SEPTEMBER 1849.

Het Nederl. Middle Tarwe Jarige	van f 8,35 tot f 8,40.
Het dito dito Tarwe (Nieuwe)	» » 8,00 » » 8,25.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	» » 4,95 » » 4,80.
Het dito dito Rogge (Oude)	» » 4,50 » » 4,70.
Het dito dito Boekweit op wigt (70 Ned. Pond.)	» » 0,00 » » 0,00.
Het dito dito Boekweit	» » 4,00 » » 4,30.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.	» 0,16.
Een lucht Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.	» 0,16.
Een Fransch- of Wille-brood, van een pond Nederl.	» 0,25.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.	» 0,23.
Een Nederl. pond Tarwe-meel	» 0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel	» 0,16.
Een dito pond Boter	» 0,60.
Zacht Kardamom (Half of Middel)	f 0,00 tot f 1,80.
Het 1000 Eiken Takhout	» 2,60.
Het 1000 Doof Hout	» 2,00.
De 100 Spaanders	» 2,85.
De 100 Struiken	» 2,80.
De 100 Mutsaard	» 3,50.

Ter AMSTERDAMSCHEN BEURS van gisteren (18 September) was de fondsnoterings: Ned. 2 1/2 pCt. 54 3/16, 1/2, 1/4; 3 pCt. 63 1/16, 7/8, 11/16; 4 pCt. 84 3/4, 85 3/8, 84 7/8; O. Ind. Leening 83 7/8; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 84 1/8, 5/8; Aand. Rijnspoorweg 84 7/8, 85 1/4; Aand. Holl. Spoorweg 60 1/2; Belgie 2 1/2 pCt. 47; Spanje Ardoins 11 3/4, 12 1/16; dito van 510 p. st. 11 13/16, 7/8; dito Onhep. St. 11 1/4, 3/8; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 27 5/8, 3/4, 5/8; Coupons Ardoins 8 1/2, 1/2; Portugezen te Londen 5 pCt. 30 1/2, 1/4; dito 4 pCt. 31 5/16, 7/16; Rusland 5 pCt. 104 1/2; Certif. 1831—33 93 1/2; 4 pCt. bij Hope 86 3/4; Id. bij Stieglitz 83 1/16, 84 7/8; Certif. van Assign. 6 pCt. 64 3/4; Oosterr. Metalliek 5 pCt. 84 1/2, 3/4; Id. 2 1/2 pCt. 42 3/8, 1/16; Fr. Oblig. 3 pCt. 52 5/8, 13/16.

Advertentiën.

* * Heden verlost voorspoedig van een welgeschapen **SOON**, **MARIA CORNELIA WILHELMINA RÜCKERT**, geliefde Echtgenoot van **'s PRINCENHAGE**, **K. H. BODE**, 13 September 1849.

* * Heden overleed tot mijne diepe droefheid, na eene ziekte van weinige dagen, mijn geliefde Echtgenoot, de Weldele Zeer Geleerde Heer **JACOBUS BERNARDUS MAASSEN**, in leven Med., Chir. et Art. Obstetr. Doctor, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van bijna 43 jaar, mij nalatende 7 kinderen, nog te jong om hun afaar verlies te beseffen.

Erten, **E. MAASSEN**, geb. **VAN HAL**, Bijzondere en algemeene kennisgeving. Geen rouwtekst. den 16. September 1849.

* * De **KERMISSEN** te *Etten en Leur* (Noord-Brabant), zullen dit Jaar *niet* worden gehouden.



LET WEL.

Men biedt op zeer voordeelige voorwaarden **TE KOOP** aan:

Eene zeer sterke en weldoortimmerde **HUIZINGE** met **TUIN** en **ERVE**, voorzien van alle bedenkelijke gemakken, staande op eene der volkrijkste straten van *Breda*, en waarin het vak van **MANUFACTUURWINKEL** gedurende eene reeks van jaren met goed succes uitgeoefend werd, en nog steeds een goed bestaan oplevert. De koper kan des verkiezende twee derde der koopsom op het Huis, Tuin en Erve als eerste hypotheek tegen behoorlijke rente aan den verkooper in betaling geven. De **KOOPMANS-GOEDEREN**, **WINKELINRICHTING**, **GORDIJNEN** enz. kunnen tevens naar keuze beneden de waarde op termijn met solide borgstelling overgenomen worden.

Nadere inlichtingen worden gegeven op *franco* brieven onder letter **W** aan het adres der Uitgevers dezer.

Le Sirop Laroze

d'écorces d'oranges amères, **TONIQUE ANTI-NERVEUX**, en harmonisant les fonctions digestives de l'estomac et celle des intestins enlève les causes prédisposantes aux épidémies, guérit la constipation, la diarrhée et la dysenterie, les maladies nerveuses, gastrites, gastralgies, prévient la langueur, le dépérissement, la débilitation, abrège les convalescences. Prix du flacon: 3 fr. On évitera les contrefaçons en exigeant les cachets et signature *Laroze*. Brochure gratis. Dépôt dans toutes les bonnes pharmacies et les maisons de droguerie de la Hollande et de la Belgique, spécialement chez M^{rs}. **CAPPE** ph. à Charleroy; **BRUNIN-LABINIAU** à Bruxelles; **BOSSAERT** à Courtray; **BASTIN** à Huy; **BOSSUT FILS** et **J. JACQUART** à Tournay; **E. ALBERT** et **JANSENS** à Liège; **ETIENNE** à Verviers; **LECLERQ** à Binch; **LOUYS** à Namur; **STEISSEL** à Stavelot; **WILLEMS** à Anvers; **VEYS FRISSON** à Poperingue; **WENTY** à Beaumont.

TIJDELIJKE PRIJSVERMINDERING

VAN DEN

OVERIJSSELSCHEN ALMANAK VOOR OUDHEID EN LETTEREN, (1836—1848).

Tot primo Januarij 1850 worden complete stellen der dertien eerste jaargangen afgeleverd voor den prijs van **f 10,00 in plaats van f 18,90.**

Afzonderlijke jaargangen zoo ver die voorhanden zijn voor **f 0,90 in plaats van f 1,50.**

NB. Slechts zeer weinig complete stellen zijn voorhanden.

* * Bij **BROESE & COMP.**, te *Breda*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

BIJDRAGE

VOOR DE

GESCHIEDENIS

VAN HET

NEDERLANDSCHE ARTILLERIE-KORPS.

BEVATTENDE EENE OPGAVE VAN DE NAMEN DER OPPERBEVELHEBBERS EN BEVELHEBBERS VAN DAT KORPS.

Ter plaatsing in den **MILITAIREN SPECTATOR** medegedeekt

J. W. VAN SYFESTRYN,

1ste Luitenant-ingenieur.

Prijs f 0,60.

Door bovengemelden is aan het Gemeentebestuur der Stad *Breda* op 12. September 1849 ter vertaling aangeboden:

Kleine deutsche Sprachlehre für Anfänger beiderlei Geschlechts, mit vielen Uebungsstücken und mit einem besondern Anhang über den Gebrauch des Herr und Mich, von J. H. WALDECK. Sechste, verbesserte Auflage. Münster 1842, in der Theissing'schen Buchhandlung.